

ข่าวกรมวิทยาศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๑๕

ฉบับที่ ๖๙

สหประชาชาติให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยสำหรับโครงการ
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

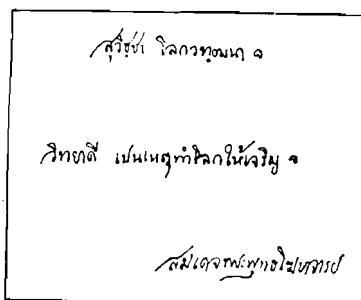
ได้มีพิธีลงนามในแผนดำเนินงานของโครงการความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษแห่งสหประชาชาติสำหรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เมื่อเช้าวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๔ ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยมี ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานในพิธี และลงนามในนามของรัฐบาลไทย และนายโภมล ส.เอฟ. เพวาร์ อุนเนียร์ ผู้แทน

→

ส่วนภูมิภาคเป็นผู้ลงนามในนามของโครงการ พัฒนาการแห่งสหประชาติประจำภาคตะวันออก ไกล

ได้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า การมาตรฐานมีบทบาทสำคัญที่ทำให้อุตสาหกรรมก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว และเป็นพื้นฐานของการผลิตสีงของจำนวนมาก การมาตรฐานจะช่วยขัดการใช้ทรัพยากรและวิธีปฏิบัติที่ฟุ่มเฟือย ลดต้นทุนการผลิตและช่วยให้การซื้อขายสินค้าอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นธรรมทั้งแก่ผู้ผลิตและผู้ใช้ โดยส่วนรวม จะช่วยให้สินค้าที่ผลิตขึ้นตามมาตรฐาน เป็นที่นิยมของผู้อุปโภคบริโภค และทั้งยังจะสร้างให้เกิดความเชื่อใจและการประสานงานที่ดีในระหว่างกลุ่มนบุคคลที่ทำงานร่วมกัน และที่ทำการติดต่อซื้อขายระหว่างกัน

งานทางด้านมาตรฐานนี้ กรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ปฏิบัติมาเป็นเวลาช้านานแล้ว เริ่มตั้งแต่ทำหน้าที่ควบคุมคุณภาพเนื้อเงินที่ใช้ทำเครื่องหมายปืน เมื่อครั้งยังเป็นเพียงหน่วยงานเล็ก ๆ ในสังกัดกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และงานนี้ยังคงปฏิบัติมาจนทุกวันนี้ และในระหว่างสิบครั้งที่สอง กรมวิทยาศาสตร์ก็ได้เบิดบริการรับรองคุณภาพสินค้าผลิตภัยในประเทศขึ้น เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมไทย จนถึงปัจจุบัน กรมวิทยาศาสตร์และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ร่วมกันออกหนังสือรับรองคุณภาพสินค้า ให้แก่ผู้ผลิตภัยในประเทศไทยไปแล้วไม่น้อยกว่า ๕๕๐ฉบับ

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ได้มีการกำหนดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นเป็นครั้งแรก และทั้งการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้น เป็นโครงการหนึ่งในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติระยะที่สองและระยะที่สาม ในปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒

เพื่อที่จะเร่งรีบให้การดำเนินงานทางด้านการมาตรฐาน ได้เป็นไปตามหลักสากลนิยมโดยเร็วทันต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรม ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๒ กรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุต-

สาหกรรม ได้ดำเนินการขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากสหประชาติ โดยจัดทำเป็นโครงการขอความช่วยเหลือจากเงินกองทุนพิเศษสหประชาติเป็นระยะเวลากันทั้งหมด ๕ ปี โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อจะเร่งรัดและปรับปรุงการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทั้งที่ผลิตได้ภายในประเทศและทั้งที่ส่งมาจากต่างประเทศ ให้ทันกับการขยายตัวทางอุตสาหกรรมและมีมาตรฐานที่ดีขึ้น โดยจะช่วยจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การดำเนินงานของสำนักงานฯ ตามโครงการดังกล่าวแบ่งได้เป็น ๒ ค่านใหญ่ ๆ คือ การกำหนดมาตรฐาน และการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน โครงการดังกล่าวได้รับความเห็น

ขอบจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ และคณะมนตรีประจำตนการโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติได้อนุมัติให้ความช่วยเหลือแก่โครงการดังกล่าวเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๓ โดยเห็นสมควรแบ่งโครงการนี้ออกเป็น ๒ ระยะ ระยะละ ๒ ปี ความช่วยเหลือซึ่งกองทุนพิเศษสหประชาชาติจะให้แก่ประเทศไทยในการดำเนินงานตามโครงการภาย ในระยะ ๑ ปีแรก มีมูลค่าคิดเป็นเงินไทยประมาณ ๔ ล้านบาท ในการนี้องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ ในฐานะสำนักงานตัวแทนบริหาร จะจัดส่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ คน ซึ่งมีความสามารถในสาขาต่าง ๆ ของงานการมาตรฐาน มาช่วยในการจัดสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ชาวไทย ในขณะเดียวกันจะได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ ๖ คน ไปรับการฝึกอบรมเพิ่มเติม ณ สถาบันในต่างประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านการมาตรฐาน คณะเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะเป็นผู้ดำเนินงานในสาขาต่าง ๆ ของการมาตรฐานต่อไปหลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญได้เดินทางกลับไปแล้ว

ในตอนหนึ่งของสุนทรพจน์ ของนายโภมส เอฟ เพาเวอร์ จูเนียร์ ในพิธีลงนาม กล่าวว่า โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติและองค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ กำหนดที่สนองเจตนาหมายของรัฐบาลในอันที่จะเสริมสร้างกิจการอุตสาหกรรมให้เป็นกำลังสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และเชื่อมั่นว่างานมาตรฐานที่กระทรวงอุตสาหกรรมจัดดำเนินงานขึ้นนี้ จะมี

ประสิทธิผลให้สินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยเป็นที่นิยมของทั่วผู้ซื้อภายในและตลาดต่างประเทศ โครงการพัฒนาการแห่งสหประชาชาติและองค์การเข้ามายังพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้เคยให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยทำนองเดียวกันนี้มาก่อนหลายครั้งและก็ยังมีอีกหลายโครงการที่กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ความร่วมมือช่วยเหลือแก่ประเทศไทยในลำดับต่อไป

ฯ พลโท พงษ์ ปุณณกันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ในคำกล่าวตอบข้อบุณขององค์การสหประชาชาติ แจ้งว่า การพัฒนา กิจการอุตสาหกรรม ในขณะนี้ เป็นสิ่งจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องรับรู้เพื่อดำเนินการมากกว่าในสมัยใด ๆ โครงการพัฒนาที่กำหนดขึ้นนั้น นอกจากจะเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าขึ้นสำหรับจำหน่ายในตลาดภายในประเทศไทยแล้ว ยังจะต้องมุ่งสนับสนุนให้สินค้าอุตสาหกรรมที่ผลิตขึ้นสามารถส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้อีกด้วย

การดำเนินงานทางด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ในขณะนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมหวัง ความร่วมมือของหน่วยราชการต่าง ๆ สมาคมสถาบันและองค์การ นักวิชาการโดยส่วนบุคคล ตลอดจนผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรม และผู้ใช้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้ประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว ๑๐ มาตรฐาน กำลังดำเนินการประจำ ประมาณ ๑๕ มาตรฐาน และที่อยู่ในระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดทำอีกประมาณ ๑๒๐ มาตรฐาน งานในลำดับต่อไปก็คือ ในด้านการนำมาตรฐานที่กำหนดขึ้นไปใช้ให้เกิด

ประโยชน์อย่างแท้จริง ซึ่งจะปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้ ก็จะต้องอาศัยความร่วมมือ การร่วมแรงร่วมใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย

เมื่อ ๒๕ ปีมาแล้ว ในวันเดียวกันนี้ คือวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้มีการจัดตั้งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน ฉะนั้น

การลงนามในแผนดำเนินงานของโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๔๘๙ นี้จึงเป็นนิมิตที่ดีต่อสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่จะเจริญเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยไป

โครงการพัฒนาอุตสาหกรรม

กรมวิทยาศาสตร์ได้ปรับปรุงโครงการที่ได้รับในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแผนที่สอง (พ.ศ. ๒๔๑๐—๒๔๑๔) และได้เพิ่มเติมโครงการที่จำเป็นขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแผนที่สาม (พ.ศ. ๒๔๑๕—๒๔๑๙) โครงการที่กรมวิทยาศาสตร์เสนอและได้รับความเห็นชอบด้วยคือ

๑. โครงการวัตถุดิบเพื่ออุตสาหกรรมกระดาษ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาพืชและกรรมวิธีที่เหมาะสมทั้งทางด้านเทคนิคและเศรษฐกิจสำหรับทำเยื่อกระดาษ และหาแหล่งรวมทั้งกรรมวิธีที่เหมาะสม ผลิตคินขาวที่มีคุณภาพดีพอสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมกระดาษ

สำหรับงานในระยะ ๕ ปีนี้ กรมวิทยาศาสตร์ได้กำหนดเป้าหมายว่าสามารถจะวิจัยพืชและกรรมวิธีที่เหมาะสมทั้งทางด้านเทคนิคและเศรษฐกิจอย่างน้อย ๔—๕ ชนิด เสาหาแหล่งคิน-

ขาวที่เหมาะสมในการทำเยื่อกระดาษ ๑ แหล่ง และหากรรมวิธีเตรียมคินขาว

๒. โครงการศูนย์บริการและพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร

วัตถุประสงค์ของโครงการนี้อาจสรุปได้ว่า เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารของประเทศไทยให้ทัดเทียมต่างประเทศและเป็นผลดีแก่เศรษฐกิจของชาติ โดยขยายงานด้านอาหารของกรมวิทยาศาสตร์ให้เป็นศูนย์บริการและพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร ทำหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ อบรม วิเคราะห์วิจัย แก้ปัญหาทางวิชาการ ให้แก่อุตสาหกรรมอาหาร และนำผลการวิจัยออกเผยแพร่เพื่อให้เกิดอุตสาหกรรมอาหารเพิ่มขึ้น

งานที่จะปฏิบัติในแผนพัฒนาฯ แผนที่สามนี้ กรมวิทยาศาสตร์กำหนดที่จะดำเนินงานในด้านตอนอาหาร ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยันเกิดจากการหมัก ซึ่งเป็นงานที่ได้เริ่มปฏิบัติมาแล้วในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนที่ ๒ และขยายงานโครงการศึกษาผลิตผลพอลอยู่ได้จากข้าว เป็นงานศึกษาระมิตรอาหาร นอกจากนี้จะได้เพิ่มงานที่จำเป็นขึ้นอีก ๓ งาน คือ งานศึกษาการขนส่ง เก็บรักษาและป้องกัน (Food Handling Transportation, Storage, Infestation Control) การบรรจุอาหาร (Packaging) และการฝึกอบรมและส่งเสริม (Training)

๓. โครงการศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องบันдинเดียว

วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องบันдинเดียวในประเทศไทยโดย

- เป็นศูนย์กลางการศึกษา ก้าวกระโดดลง โดยใช้วัตถุคุณภาพในประเทศไทย ทำเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ
- เป็นศูนย์กลางการฝึกอบรม เพยแพร่ วิชาการและให้บริการ ด้านการแนะนำ และปรึกษา เพื่อช่วยเหลือข้อข้อสงสัย
- ส่งเสริมให้มีการประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องบันдинเดียวให้มาก และผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี รักษา ระดับคุณภาพที่ดีให้สม่ำเสมอ เป็นแนวทางสร้างความนิยมเชื่อถือในผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นภายในประเทศไทย
- จัดทำข้อมูลการดำเนินงานขั้นอุตสาหกรรมนำทาง เพื่อประกอบการพิจารณาในการดำเนินงานขั้นอุตสาหกรรม

๔. โครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

งาน ๕ ปีที่สองของโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ที่ขอรวมอยู่ในโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์และหลักการคุ้มครองลักษณะกับระยะ ๕ ปีแรก แต่จะได้ขยายปัจจุบันงานให้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้กว้างๆ มีสามด้านด้วยกันคือ

— ด้านกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จะได้ดำเนินการตามแผนของผู้เชี่ยวชาญที่ยังคงประสานงานต่อไป ภายใต้การ กล่าวคือ จะจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้ได้ ๓๐๐ มาตรฐานในปี ๒๕๑๙

— ด้านการอนุญาตให้ใช้มาตรฐาน เพื่อแสดงว่าผลิตภัณฑ์ได้ผลิตขึ้นถูกต้องตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งรวมถึงงานในด้านการควบคุมให้ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เครื่องหมายมาตรฐานต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดด้วย ทั้งนี้ตามแผนงานที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะไว้คือ ให้มีความสามารถในการพิจารณาอนุญาต และควบคุมการใช้เครื่องหมายมาตรฐานได้ประมาณ ๘๐ ราย

— เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์ข้างต้น จำต้องจัดทำตัวกำลังในด้านต่างๆ รวมทั้งสถานที่และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้สนองกันด้วย

๔. โครงการบริการวิเคราะห์วิจัยทางวิทยาศาสตร์ให้แก่อุตสาหกรรม

ทำการวิเคราะห์วิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อจะให้บริการทางด้านวิชาการ ด้านเทคนิค การวิเคราะห์ทดสอบ คำแนะนำ และความช่วยเหลือในการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมที่สำคัญและจำเป็นต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นและให้มีผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

กรมวิทยาศาสตร์ได้แบ่งโครงการนี้ออก เป็น ๖ โครงการย่อย คือ

๔.๑ โครงการศึกษาการกำจัดนาทังอุตสาหกรรม

๔.๒ โครงการบริการเทคนิคอุปกรณ์และกระบวนการเพื่ออุตสาหกรรม (เป็นโครง-

การท่องเนื่องจากโครงการบริการอุตสาหกรรมด้านวิศวกรรมเคมี)

๔.๓ โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์วัสดุก่อสร้าง (เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการพัฒนาวัสดุก่อสร้าง)

๔.๔ โครงการยกระดับระบบควบคุมและประสิทธิภาพอุตสาหกรรม

๔.๕ โครงการบริการวิเคราะห์ทดสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

๔.๖ โครงการบริการวิเคราะห์น้ำ เพื่อการอุตสาหกรรมและสาธารณูปโภค

กรมวิทยาศาสตร์หวังว่า เมื่อทุกโครงการทางกล่าวข้างต้นเป็นผลสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว จะเกิดประโยชน์ในการพัฒนาประเทศไทยทางด้านอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก

บัญหาโรงงานทำปลาบ៊น

บัญหาของโรงงานอุตสาหกรรมทำปลาบ៊น ที่สำคัญ ได้แก่ กลืนเหม็นรบกวน ทำให้เกิด ความ เดือดร้อนแก่ประชาชน กลืนเหม็นของโรงงานปลา- ប៊นเกิดจากต้นเหตุ ๓ ประการ คือ ประการที่หนึ่ง กลืนปลาเน่า ซึ่งรบกวนประชาชนให้ได้รับความ เดือดร้อนระหว่างการขนส่งและผู้อาศัยอยู่ใกล้เคียง เพราะปลาที่โรงงานซื้อมาเป็นปลาที่เน่าอยู่แล้ว ทาง โรงงานรับซื้อมา กิโลกรัมละประมาณ ๓๐ - ๓๕ ตัน/วัน เมื่อมาถึงโรงงานแล้วก็นำมาองไว้ เพื่อ รอการนำไปน้ำ จึงมีกลืนเหม็นมากขึ้น การขนส่ง ปลาที่ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชาวบ้านที่อยู่ตาม แนวทางที่ขนส่ง เพราะน้ำจากปลาบ៊นไหลลงถนน และส่งกลืนเหม็นไปตลอดทาง ประการที่สองกลืน น้ำเน่าซึ่งปีบออกจากปลาหลังจากการนำไปน้ำ เป็นน้ำ ที่มีไขมันและ **BOD (bio oxygen demand)** สูงมาก ประการที่สามกลืนเน่าซึ่งระเหยออกมากับไอน้ำใน ขณะที่ทำการอบปลาให้แห้ง กลืนเหม็นครกกล่าวมี ความรุนแรงจนแบบไม่ได้ และสามารถจะส่ง กลืนไปได้ไกลถายกิโลเมตร เมื่อมีกระแสลมพัด บัญหานี้ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนมาก และจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องหาทางแก้ไข

เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๓๑ กรมวิทยา- ศาสตร์ร่วมกับผู้แทนจากกองควบคุมโรงงาน สำนัก งานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ไปสำรวจโรง- งานทำปลาบ៊นซึ่งมีอยู่ทางภาคใต้ ตั้งแต่จังหวัด สมุทรสาครเรือยลังไปถึงสงขลา บีกานี และสตูล รวมทั้งหมู่ ๓๑ โรงงาน จากการสำรวจได้ทราบว่า

โรงงานทั่วไปเป็นโรงงานขนาดย่อม ผลผลิตโดยเฉลี่ยแต่ละโรงงานผลิตปลาบ៊นได้ประมาณ ๓ ตัน ต่อวันจากปลาสติกระยะ ๑๔ ตัน หรือ ผลิตปลา- ប៊นได้ประมาณร้อยละ ๒๐ ของปลาสติ

จากการสำรวจโรงงานพบว่า บัญหาของ โรงงานอาจจะแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะคือ บัญหา เรื่องกลืนเน่าของปลา บัญหาระบวนการผลิต และ บัญหาน้ำทึบจากโรงงาน สำหรับเรื่องกลืนและกระ บวนการผลิตน้ำอาจเป็นบัญหารองจากบัญหาน้ำทึบ เพราะโรงงานอาจจะแก้ไขได้ยากกว่า กล่าวคือโรง- งานไม่ควรซื้อปลาเน่าและถ้าบังเอญปานันน์เน่าก็ จะต้องระมัดระวังในการขนส่งไว้ให้น้ำจากปลาบ៊น หลอกอกมาได้ การนำไปมากองทึบไว้รอการผลิต ก็ควรให้มีน้อยที่สุด การผลิตปลาบ៊นนั้นจะมีโรง- งานใช้วิธีนึ่งปลาโดยใช้อิน้ำเพ่นลงไปสัมผัสน้ำกับตัว ปลาแล้วนำปลาบ៊นไปบีบเน่าออก น้ำทึบที่ได้จากการนึ่งปลาบ៊นมาก เนื่องจากน้ำทึบจะเน่าส่งกลืน เหม็น โรงงานบางแห่งคือชาടกถ่องวินิจฉัยนึ่งปลาโดย ไม่ให้สัมผัสน้ำกับไอน้ำ ซึ่งอาจทำได้โดยใช้ห่อไอน้ำ ขดไปขตามในหม้ออบแล้วอบให้แห้งโดยไม่ต้องบีบ เน่าน้ำออกจากตัวปลาโดยวิธีนึ้นน้ำทึบจากการนึ่งปลา- บ៊นไม่มี แต่ปริมาณน้ำที่ต้องระเหยจากตัวปลาบ៊น ประมาณร้อยละ ๖๐-๗๐ ของน้ำหนักปลาสติ ซึ่งจำ- เป็นต้องใช้ปริมาณความร้อนอยู่ ไอน้ำและเวลาเพิ่ม ขึ้น ฉะนั้นค่าใช้จ่ายในการผลิตตามวิธีนี้ก็ต่ำกว่า อาจเพิ่มขึ้น

บัญหาระบวนน้ำทึบ เป็นเรื่องแก้ไขยากกว่า

บัญหาที่กล่าวแล้วข้างต้น เพราะน้ำคันปลามี BOD สูงประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตรและมีไขมันสูง จึงต้องนำมาศึกษาทดลอง เพื่อหารือการกำจัดที่เหมาะสม กรมวิทยาศาสตร์ได้ทำการทดลอง ๓ วิธี คือวิธีก่อตะกอนโดยใช้สารเคมีสลบับกับการเป่าอากาศ วิธี Activated Sludge และวิธี Activated Sludge ผสมกับการตักตะกอนโดยใช้สารเคมี ปรากฏว่าวิธีก่อตะกอนสลบับกับการเป่าอากาศ และวิธี Activated Sludge ได้ผลไม่ดีเท่าวิธี Activated Sludge ผสมกับการตักตะกอนโดยใช้สารเคมีช่วย วิธีก่อตะกอนสลบับกับการเป่าอากาศนั้น เมื่อตักตะกอนและกรองถึง ๔ ครั้งและเป่าอากาศรวมทั้งหมด ๓๒ ชั่วโมง น้ำทึบจะสะอาดพอที่จะทิ้งได้ ส่วนวิธี Activated Sludge ใช้เวลาเป่าอากาศรวมทั้งหมด ๓ วัน ๑๖ ชม. น้ำทึบก็ยังไม่สะอาดพอที่จะปล่อยทิ้งได้ ดังแม้จะนำตักตะกอนแล้วก็ตาม แต่วิธี Activated Sludge ผสมการตักตะกอน เป็นวิธีที่ได้ผลดีคือสามารถลดค่า COD (chemical oxygen demand) ได้รวดเร็ว และน้ำทึบก็สะอาดพอที่จะปล่อยทิ้งได้ วิธีการทดลองโดยย่อวิธีดังนี้ เตรียม Acclimatized Sludge จากน้ำทึบในท่อสาธารณูปโภค ผสมน้ำทึบจากโรงงานปลาบันร้อยละ ๗๕ แล้วเป่าอากาศ ๓ ชม. จะทำให้ COD ลดลงร้อยละ ๔๗ เมื่อนำไปตักตะกอนโดยใช้สารเคมี และกรอง COD ลดลงร้อยละ ๘๗ ต่อจากนี้ปรับ pH ให้เป็นกลางแล้วทำการวิธี Activated Sludge ๑๒ ชม. นำตักตะกอนและกรอง ทราบว่า COD จะลดลงร้อยละ ๙๒ และเมื่อทำ Activated Sludge ต่อไปอีก ๑๒ ชม. แล้วตักตะกอนและกรองอีก COD

ลดลงถึงร้อยละ ๙๗ ขั้นสุดท้ายทำ Activated Sludge ๑๒ ชม. และตักตะกอนและกรอง ทราบว่า COD ลดลงร้อยละ ๙๘.๕ คือ COD ของน้ำทึบ (Raw Waste) ที่เจือจาง ๕ เท่า ซึ่งมีค่า ๒๕,๐๐๐ มิลลิกรัม/ลิตร ลดลงเหลือ ๓๕๐ มิลลิกรัม/ลิตร ภายในเวลาประมาณ ๔๐ ชั่วโมง วิธีนี้ถ้านำน้ำทึบซึ่งผ่านกระบวนการวิธีแล้วกลับไปผสมกับน้ำทึบให้เจือจางมาก ๆ แล้วนำมากำจัดซ้ำใหม่ก็จะได้น้ำสะอาดพอที่จะปล่อยทิ้งจากโรงงานโดยไม่ทำความเสื่อมร้อนกระบวนการประชาชั�และพืชผักที่เพาะปลูก จะเน้นขั้นตอนไปจะได้ห้าทางที่จะทำให้โรงงานทำปลาบันต่าง ๆ นำวิธีกำจัดน้ำทึบที่ได้ทดลองแล้วนี้ไปปฏิบัติให้ถูกต้องและโดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด โดยการดำเนินงานในขั้นออกแบบเครื่องมือ ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการติดตั้ง หรือรื้อตัวเปลี่ยนเดิมที่มีอยู่ของแท้จะโรงงานให้ใช้ได้

นอกจากนี้การบ่อองกันปลาบันไม่ให้เหม็นหืน ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจ จากการศึกษาพบว่าการเหม็นหืนเกิดจากไขมันของปลา เมื่อกีบปลาบันไว้น้ำมันจะถูกเติมออกซิเจนโดยออกซิเจนในอากาศทำให้เกิดการเหม็นหืน การบ่อองกันอาจใช้วิธีเติมสารเคมีแอนติออกซิเดนท์ เช่น BHA (Butylated hydroxyanisole) หรือ BHT (Butylated hydroxytoluene) ไม่เกินร้อยละ ๐.๐๒% ของปริมาณไขมันที่มีอยู่ในปลาบัน การใช้สารเคมีอาจทำให้ยกและมีราคายัง กรมวิทยาศาสตร์จะได้ทำการศึกษาหารือบ่อองกันที่เหมาะสมที่จะใช้สำหรับโรงงานในประเทศไทย

ผลการสอบไล่ภาคที่หนึ่งของสถานศึกษาเคมีปฐบต

สถานศึกษาเคมีปฐบต ได้เริ่มใช้การ
ศึกษาระบบที่น่าเรียนรู้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๓
ขณะนี้ได้ใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒
ส่วนชั้นปีที่ ๓ ยังคงใช้ระบบเดิม คือคิดเป็นร้อย
ละ ๘๘๖๙๐ นับเป็นสอบได้ในแต่ละ
วิชา และตัดสินผลการสอบได้หรือตกเมื่อสั้นบีการ

ศึกษา ส่วนการศึกษาแบบหน่วยกิต คิดคะแนน
และตัดสินเป็นรายวิชาในแต่ละเทอม แต่การ
ตัดสินว่าնักศึกษาอยู่ในสภาพปกติ จำกัดหน่วยกิต
หรือพัฒนาภาพนักศึกษา เมื่อสั้นบีการศึกษา เช่น
เดียว กัน ผลการสอบไล่ภาคที่หนึ่ง สรุปผลได้ดัง
ต่อไปนี้

	Grade	No. of students						Total students
		A	B	C	D	F	W	
CA 101 a Gen. Chem.		3	7	22	10	1	-	43
CA 101 b Lab. Gen. Chem.		1	21	15	6	-	-	43
PY 101 Gen. Physics		6	7	20	8	2	-	43
MA 101 Calculus I		-	6	21	12	4	1	44
BO 101 Gen. Botany		-	4	20	11	7	-	42
EN 101 Gram. & Elem. Comp. I		5	10	16	10	4	-	45
EN 103 Texts & Sup. Reading I		6	11	15	11	5	-	48
CA 201 a Org. Chem.		6	7	22	24	15	1	75
CA 201 b Lab. Org. Chem.		28	25	9	-	-	-	62
CA 203 Physical Chem. I		7	15	17	17	6	-	62
CA 205 a Quali. Chem. Anal.		1	7	19	14	6	-	47
CA 205 b Lab. Quali. Chem. Anal.		5	6	22	9	5	-	47
PY 201 Gen. Physics III		5	9	29	5	-	2	50
MA 203 Calculus III		1	4	17	12	15	5	53
EN 201 Gram. & Elem. Comp. III		10	21	12	8	4	1	56
EN 203 Texts & Sup. Reading III		7	4	27	9	4	1	52

A = ดีมาก

C = ปานกลาง

F = สอบตก

B = ดี

D = อ่อน

W = เพิกถอน

ชั้นปีที่ ๓	No. of Students			Total Students
	คะແນນ 80%	คะແນນระหว่าง 60% – 80%	คะແນນ ต່າກວ່າ 60%	
Differential Equations	2	21	25	48
Advanced Analytical Chemistry	12	28	7	47
Scientific English	8	36	3	47
Biochemistry	6	36	5	47
Applied Organic Chemistry	2	17	28	47
Gen. Technical Analysis	-	39	8	47
Advanced Inorganic Chemistry	4	43	-	47

ผลการสอบໄລ່ຂອງนักศึกษาປີທີ່ທີ່ນັ້ນ ຄືດເຈດຕິຍ່ ແລ້ວມີນักศึกษาໄດ້ຄະແນນຂຶ້ນ (grade) A 3 คน, B 9 คน C 18 คน, D 9 คน และ F 3 คน

ແສດງວ່າໃນຂຶ້ນນີ້ ນักศึกษาສ່ວນນາມມີ ອວັບຮູ້ຄວາມສາມາດເທົ່າງ ກັນ ດຽວທີ່ເດີນນາມມີ ຈຳນວນນ້ອຍພອງ ພ ກັບຄົນທີ່ອ່ອນນາກ

ວິຊາທີ່ຖືກກັນນາມກີ່ອ ພຖານຂາສາດວົງໄປ (General Botany) ແລ້ວຄະດຸລຸດສ (Calculus) ສ່ວນ ວິຊາກາຫາຍັງດູ່ນັ້ນ ຈຳພວກທີ່ໄດ້ຄະແນນດີ ຄະແນນ ປານກາລາງ ແລ້ວຄະແນນທົກຫວີ່ເກີບຕົກ ມີຈຳນວນ ພອງ ກັນ ວິຊາທີ່ນักศึกษาສ່ວນນາມໄດ້ຄະແນນດີ ກີ່ວິຊາເຟິສິກສ

ນักศึกษาປີທີ່ສອງ ຄືດເລື່ອມີຄະແນນໄດ້ ຂຶ້ນ A 8 คน, B 11 คน, C 19 คน, D 11 คน ແລ້ວ F 6 คน ໃນຂຶ້ນນີ້ມີຄົນທີ່ມີອວັບຮູ້ຄວາມສາມາດ ຕ່າງກັນຫລາຍຮະດັບ ມີນักศึกษาຈຳພວກປາກຕິຫຼົງເປົ່າ

ນักศึกษาເວີຍນີ້ ແລ້ວນักศึกษาຈຳພວກຈຳກັດໜ່ວຍ ກິດຊື່ມີສິທິພິໄຕເຮັດວຽກເພີ່ມ 14 ມີ່ວ່າຍົກຒດ ເນື່ອງຈາກ ຄະແນນປີທີ່ແລ້ວຕໍ່ຮັມກັນ

ວິຊາທີ່ນักศึกษาປີທີ່ສອງເຮັດວຽກທັກກັນນາມກີ່ອ ແຄລຄູລສ ແລ້ວອິນທີ່ເກມີ ສ່ວນວິຊາປົງປັດຕິກາຣ ອິນທີ່ເກມີນີ້ນີ້ມີຜູ້ໄດ້ຄະແນນດີທຸກຄົນ ວິຊາກາຫາ ອັງກຸມສ່ວນນາມໄດ້ຄະແນນດີ

ຂຶ້ນປີທີ່ສາມ ຍັງເຮັດວຽກແບບຄົດຄະແນນເປັ່ນ ວິຊາທີ່ສອບທັກກັນນາມກີ່ອິນທີ່ເກມີປະ- ຍຸກຒດ ແລ້ວສົມກາຣົດິຟິເຟຝຣັນເຊີຢີລ ສໍາຫວັບວິຊາ ອິນທີ່ເກມີຂຶ້ນສູງ ສ່ວນນາມໄດ້ຄະແນນປານກາລາງ ໄນມີຜູ້ໄດ້ສອບທົກ ສຽງແລ້ວນักศึกษาປີທີ່ສາມໃນປີ ກາຣົກົາ ແລ້ວ ຈະຕ້ອງສອບແກ້ຕັ້ງຫລາຍຄົນ ເນື່ອງຈາກສອບທັກວິຊາທີ່ສອນເພີ່ມກາຄເດືອຍ ກີ່ວິຊາ ສົມກາຣົດິຟິເຟຝຣັນເຊີຢີລ ແລ້ວວິຊາຊົ່ວເຄມີ

สีอ้มกุ้งแห้ง

กุ้งแห้งเป็นอาหารชนิดหนึ่งที่คุณไทยเรานิยมกันมาก ทุกรัวเรือนใช้กุ้งแห้งในการปรุงอาหารนานาชนิด นอกจักรประเทศไทยแล้วประเทศเพื่อนบ้านไกล้เคียงก็ใช้กุ้งแห้งกันทั่วไป เพราะกุ้งแห้งนอกจากจะเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารที่มีประโยชน์สูง และเก็บไว้ได้นาน ยังเป็นอาหารที่มีรสเผ็ดร้อนมาก

ในอนาคตกุ้งแห้งอาจเป็นสินค้าออกส่งไปจำหน่ายในประเทศไทยไกล้เคียงอีกอย่างหนึ่ง แต่ความต้องการของประเทศไทยซื้อแยกต่างกัน บางประเทศ เช่น ประเทศไทยปั่น ไม่ประสงค์จะซื้อกุ้งแห้งย้อมสี จะนั้นจึงมีผู้นำตัวอย่างกุ้งแห้งมาให้กรมวิทยาศาสตร์รับรองว่าเป็นกุ้งที่ไม่ได้ย้อมสีเพื่อจะส่งไปขายยังประเทศไทยปั่น การเติมสีลงในกุ้งแห้งก็เพื่อให้มองดูน่ารับประทานเหมือนธรรมชาติ ไม่แต่เฉพาะกุ้งแห้ง แม้กุ้งบรรจุกระป๋องก็มีการเติมสีกันบ้างเหมือนกัน ตามมาตรฐานอาหารระบุว่างประเทศซึ่งจัดทำโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติและอนามัยโลก ก็ได้กำหนดชนิดและปริมาณของสีที่จะให้ใช้เจือปนกุ้งบรรจุกระป๋อง แต่สำหรับกุ้งแห้งนั้นยังไม่ปรากฏว่ามีการกำหนดปริมาณสีที่ใช้เจือปนไว้

กุ้งแห้งที่ทำขึ้นใหม่ๆ และคุณภาพดี จะมีกลิ่นหอม มีสีแดงเรื่อๆ น่ารับประทาน กุ้งแห้งมักจะทำกันมากตามจังหวัดไกล้ทะล วิธีทำเขานำกุ้งขนาดเล็กมาตาก火ให้แห้ง ภายหลังที่น้ำรั่วหายออกไปเป็นส่วนมากแล้วเปลือกกุ้งจะกรอบและล่อน เมื่อยืดก็จะร่วงหลุดจากตัวกุ้ง เขากะนำ

ไปแยกจากกุ้งโดยการผัดหรือใช้ล้มเบ้า ในการตากแห้งอาจทำให้สีของกุ้งซีดไปไม่น่ารับประทาน จึงนิยมเติมสีลงไป การเติมสีนั้นเข้าจะเติมก่อนนำไปตาก ถึงเมื่อกราบร่วงสารเคมีจะได้มีประกาศกำหนดสีเจืออาหารไว้แล้วก็ตาม ก็ยังปรากฏอยู่เนื่องๆ ว่าสีที่ใช้เจือกุ้งแห้งนั้นไม่ใช้สีที่อนุญาตให้ใช้ เจ้าน้ำที่ของกรมวิทยาศาสตร์ได้พบว่า โรงงานผลิตกุ้งแห้งบางแห่งใช้สีอ้มผ้าย้อมกุ้งแห้ง จึงได้ให้คำแนะนำวิธีเลือกใช้สีเจืออาหารกล่าวคือ ให้เลือกสีที่ฉลากมีเลขทะเบียนของกระทรวงสาธารณสุข และมีตัวอักษรว่าเป็นสีสำหรับเจืออาหาร กรมวิทยาศาสตร์ได้ทำการสำรวจในกุ้งแห้งโดยให้เจ้าน้ำที่เก็บตัวอย่างจากตลาดทั่วๆ ไป ในพวนครและต่างจังหวัด และนำมาสักตัวอย่างต่อตระวิเคราะห์ รวมทั้งหมด ๔๗ ตัวอย่าง ผลของการวิเคราะห์พบกุ้งที่ไม่ได้ย้อมสีเพียง ๒ ตัวอย่าง กุ้งที่ใช้ย้อมด้วยสีที่อนุญาตให้ใช้เจืออาหารได้ตามกฎหมายกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๓ ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. ๒๕๐๗ ๒๒ ตัวอย่าง สีที่ใช้คือสีคาร์โมไซน์ (Carmoisine) ปองโซ ๔ อาร์ (Ponceau 4 R) และօเรนจ์ อาร์ เอ็น (Orange RN) สี ๒ สีแรกเป็นสีแดง และสีที่สามเป็นสีส้ม กุ้งตัวเล็กมักจะย้อมด้วยสีแดง ส่วนกุ้งตัวโตหน่อยมักจะย้อมด้วยสีส้ม

ต่อมาได้นำตัวอย่างกุ้งแห้งตั้งกล่าวทั้ง ๒๒ ตัวอย่าง มาวิเคราะห์สีโดยปริมาณ ผลของการวิเคราะห์ปริมาณสีในกุ้งแห้ง ๒๒ ตัวอย่าง พบร่ว-

มีปริมาณสีตั้งแต่ ๒๕ ถึง ๙๖๐ ส่วนต่อล้านส่วน
มี ๑๑ ตัวอย่าง ที่มีปริมาณสีเกิน ๑๐๐ ส่วนต่อล้าน
ส่วน และมีเพียง ๖ ตัวอย่างเท่านั้นที่มีปริมาณสี
ไม่เกิน ๕๐ ส่วนต่อล้านส่วน กุ้งที่นำมารวเคราะห์
เหล่านี้ส่วนมากจะมีสีจัดโดยเฉพาะกุ้งขนาดเล็ก กุ้ง
แต่งหรือย้อมสีมีลักษณะแตกต่างกับกุ้งที่ไม่ได้ย้อม
สีคือ กุ้งที่ไม่ได้ย้อมสีมักจะเป็นกุ้งขนาดค่อนข้าง
ใหญ่ มีสีออกแดงอมส้มเป็นแนวทางสันหลังของ
ตัวกุ้ง และบางส่วนของตัวกุ้งจะมีสีขาวของเนื้อกุ้ง
ปรากฏให้เห็น ส่วนกุ้งที่ย้อมสีนั้น ทั้งกุ้งตัวใหญ่

และกุ้งตัวเล็กปรากฏว่าเห็นสีที่ย้อมทั่งตัว
ตั้งได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังไม่ปรากฏ
ว่าได้มีการกำหนดปริมาณของสีที่เหมาะสมที่จะใช้
สำหรับกุ้งแห้ง กรมวิทยาศาสตร์จึงได้กำหนด
แผนงานขึ้นต่อไปไว้ว่า จะทดลองการย้อมสีกุ้ง
ชนิดและขนาดต่างๆ เพื่อพิจารณาหาความเหมาะสม
สมว่า ถ้าประสงค์จะใช้สีย้อมแล้ว ควรจะใช้สีชนิด
ใดปริมาณเท่าใด เพื่อแนะนำแก่ผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมด้านนี้ต่อไป

น้ำมะนาวนิคหวาน (Lime Squash)

มะนาวเป็นผลไม้ที่มีมาก ราคากูหาซื้อ
ได้ง่าย มีขายในตลาดตลาดอีบี ราคางบประมาณ
อยู่เพียง ๒-๓ เดือน ระหว่างฤดูร้อน คือ
เดือนมีนาคม-เมษายนเท่านั้น แต่ก็เป็นเวลาที่
อากาศร้อน น้ำมะนาวแซ่บแข็งคิมแล้วซึ่งชื่นใจ
ฉะนั้นหากท่านผู้ใดประสงค์จะทำน้ำมะนาวหวาน
เก็บไว้ในฤดูที่มะนาวแพงอาจทำได้ดังนี้

น้ำมะนาว	๑ ลิตร
น้ำตาล	๒.๗ กิโลกรัม
น้ำ	๑.๓๕ ลิตร
เกลือ	๑๕ กรัม
จะได้น้ำมะนาวนิคหวานประมาณ ๔ ลิตร	
น้ำมะนาว ๑ ส่วนผสมกับน้ำ ๒ ส่วน	
เติมน้ำเข็นจะได้ครื่องดื่มที่มีรสอร่อย ชุ่มคอ	

ประโยชน์ของวัตถุที่เหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

กรมวิทยาศาสตร์ได้ศึกษาหาประโยชน์ของวัตถุเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม หลายเรื่องด้วยกัน เช่น เรื่องการใช้ถ้วยแกลบดำสำหรับการกรองน้ำ ชานอ้อยและแคนปอแก้วทำกระดาษ เรื่องเหล่านี้กรมวิทยาศาสตร์ได้ศึกษาทั้งทางด้านเทคนิค เศรษฐกิจ และรายละเอียดอื่นๆ ดังที่ได้รับงานไว้นำมาร่วมกัน นอกจากหัวข้อที่กล่าวมาแล้วนั้น กรมวิทยาศาสตร์ได้ศึกษาหาวิธีใช้กรดซัลฟูริกที่เหลือทิ้งจากโรงงานผงซักฟอกให้เป็นประโยชน์อีกเรื่องหนึ่งด้วย

การเตรียมผงซักฟอกนั้น ในขั้นหนึ่งของ กระบวนการนี้ได้ใช้กรดซัลฟูริกที่มีปริมาณของซัลเฟอร์ไนโตรออกไซด์สูง เพื่อให้ทำปฏิกิริยากับสารชนิดหนึ่งผลิตจากหัวมันบีโตรเลียม กรดซัลฟูริกที่เหลือจากปฏิกิริยานี้จะมีความเข้มข้นประมาณร้อยละ ๘๐ แต่ว่ามีสีดำและมีกลิ่นเหม็น เพราะมีสารอินทรีย์ต่างๆ ปนอยู่มาก ซึ่งเป็นการยากที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างอื่น เพื่อกำจัดกรดที่เหลือทิ้งนี้ ทางโรงงานใช้การใส่หินปูนลงไป ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอีกเป็นมิลลิ้อย กรมวิทยาศาสตร์เห็นว่าวิธีที่ง่ายและเหมาะสม สมกับคุณภาพและปริมาณกรดที่เหลือทิ้งนี้ก็คือใช้ผลิตแมงกานีสซัลเฟต เพราะสิ่งເຈັບປະກິດที่มีอยู่ในกรดไม่เป็นอุปสรรคแต่อย่างใดเลย

กระบวนการนี้ที่กรมวิทยาศาสตร์ได้ศึกษาทดลอง ในห้องปฏิบัติการเท่าที่ทำไปแล้ว และได้ผลตี มีหลักใหญ่ๆ คือ ใช้แร่ที่ผ่านแร่ร่อน ๑๐๐ mesh ผสมกับซีลีอิหรือข้าวกระดาษทรายจากโรงงานไม้อัด เสร็จแล้วเทกรดลงไปในแร่ที่ผสมกันไว้เรียบร้อยแล้วนั้น คันให้หัว จะเกิดปฏิกิริยาrunแรงมาก เกิดเป็นแมงกานีสซัลเฟต กรมวิทยาศาสตร์ได้พยายามดัดแปลงแก้ไขกระบวนการนี้ เพื่อให้ได้ผลผลิตสูง แต่ให้มีจำนวนกรดและกราดเหลืออยู่ให้น้อยที่สุดที่จะทำได้ ในขณะนี้กรมวิทยาศาสตร์กำลังศึกษาว่า ถ้าจะใช้แมงกานีสซัลเฟตที่ไม่ได้กรองเอากากออกไปใช้เลย จะเป็นไปได้หรือไม่ และจะประยุกต์ค่าใช้จ่ายขึ้นอีกสักเท่าใด

ปัจจุบันเราสั่งแมงกานีสซัลเฟตเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อผสมกับบุบบะและอาหารสัตว์ทั้งๆ ที่เรามีเริ่มเมืองนี้อยู่มากมายในประเทศไทย ขณะนี้ การผลิตสารนี้ในเองได้แล้ว นอกจากจะเป็นการแก้ปัญหาของโรงงานผลิตผงซักฟอก ใช้ประโยชน์ซึ่งเหลือหรือข้าวกระดาษทรายที่เหลือทิ้งจากโรงงาน และใช้เร่งภัยในประเทศไทยแล้ว ยังเป็นการประหยัดเงินครัวต่างประเทศด้วย

ขณะนี้กรมวิทยาศาสตร์ กำลังศึกษาวิธีผลิตขั้นอุตสาหกรรมขนาดเล็กอยู่ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมและเกษตรกรรมของชาติ ต่อไป

๒๐ ๒ แก๊งผิด

ข่าวกรมวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๔ ฉบับที่ ๖๙

หน้า ๕	บรรทัดที่ ๒๔	ด้านซ้าย คำว่า เยอร์มันนี ให้แก้เป็น เยอรมันนี
	บรรทัดที่ ๑๗	ด้านขวา คำว่า เอ อ ให้แก้เป็น เอ อ
	บรรทัดที่ ๒๗	ด้านขวา คำว่า อัตราส่วน (กว้าง×ยาว) ให้แก้เป็น อัตราส่วน (กว้าง:ยาว)
หน้า ๖	บรรทัดที่ ๑๑	ด้านซ้าย คำว่า ขนาดเอ อ ให้แก้เป็น ขนาด เอ ๖
	บรรทัดที่ ๓	ด้านขวา คำว่า ขนาดบี ๓ (๓๕๓ มม. × ๕๐๐ มม.) ให้แก้เป็น ขนาด บี ๕ (๑๖๖ มม. × ๒๕๐ มม.)
หน้า ๗	บรรทัดที่ ๑๐	ด้านขวา คำว่า ขนาด .๒๐๕ มม. ให้แก้เป็น ขนาด ๒๐๕ มม.
หน้า ๘	บรรทัดที่ ๕	ด้านขวา คำว่า Derivative ให้แก้เป็น derivative
หน้า ๑๐	บรรทัดที่ ๑๐	ด้านขวา คำว่า เอกซามีนเมธิลีนเทตրามีน (hexamine methylene tetramine) ให้แก้เป็น เอกซามีนเทตระมีน (Hexamethylenetetramine)
หน้า ๑๑	บรรทัดที่ ๒๒	ด้านขวา คำว่า จากรักษา ให้แก้เป็น ภารกษา
หน้า ๑๒	บรรทัดที่ ๓	ด้านซ้าย คำว่า สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ให้แก้เป็น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย
	บรรทัดที่ ๖	ด้านขวา คำว่า (bis-cuits) และ (stick) ให้แก้เป็น (biscuits) และ (sticks)
	บรรทัดที่ ๒๗	ด้านขวา คำว่า เคกกริน และ เคกกรีมมัลโทส ให้แก้เป็น เคกกริน และ เคกกรีน มัลโทส
หน้า ๑๔	บรรทัดที่ ๒๑	ด้านซ้าย คำว่า ร้อยละ ๗๙—๒๒ ให้แก้เป็น ร้อยละ ๑๖—๒๒
หน้า ๑๕	บรรทัดที่ ๒๔	ด้านซ้าย คำว่า ประมาณ ให้แก้เป็น ประมาณ
หน้า ๒๒	บรรทัดที่ ๖	คำว่า Abstracts Indexes ให้แก้เป็น Abstracts, Indexes

การวินิจฉัยกระดาษ (ต่อจากหน้าอธ)

ผลิตคั่วกรรมวิธีได้ก็ได้อาศัยการย้อมสีคั่วสีเย็บมูน
ชนิดต่าง ๆ ช่วย แต่การดูสีเพื่อถูกความแตกต่าง¹
ของกรรมวิธีการผลิตก็ต้องอาศัยความชำนาญมาก
การวินิจฉัยกระดาษบางชนิดต้องศึกษาถึงคุณสมบัติ
อื่นหลายอย่างประกอบ เช่นความเรียบของผิว
กระดาษ ความพุด ความเหนียว การอุ้มน้ำ การ
ซึมน้ำ ตลอดจนชนิดของสารเคมีต่าง ๆ ที่เติมลง
ไป เหล่านี้เป็นทัน ฉะนั้นการวินิจฉัยกระดาษแต่

จะต้องใช้เวลามาก บางครัวอย่างเป็น
อาทิตย์ บางครัวอย่างเป็นเดือน
ถึงแม้ว่าการวินิจฉัยกระดาษนี้จะยุ่งยาก
ใช้เวลา多く และเป็นอุปสรรคต่องานวิจัยอยู่บ้าง
ตั้งกล่าวแล้วก็ตาม กรมวิทยาศาสตร์ก็ยินดีให้บริ
การนี้เสมอ และพยายามหาวิธีปรับปรุงให้กระทำ
ได้โดยถูกต้องและรวดเร็วขึ้นอยู่ตลอดเวลา

“สมบัติที่เราแสวงหาันนี้ ไม่ได้อยู่ใน
แผ่นดิน ไม่ได้อยู่ที่ปริมาณคน หรืออยู่ที่เครื่อง-
จักร แต่อยู่ที่จิตใจของคนและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง²
ความสามารถของคนในการคิดและสร้างสรรค์
ฉะนั้นการฝึกฝนการพัฒนาและการใช้ประโยชน์
ซึ่งปรีชาญาณของมนุษย์ จึงเป็นขุมสมบัติที่แท้
จริง หาได้อื่นไม่”

“The wealth we seek does not lie
in the earth or in numbers of men or in
machines, but in the human spirit. And
particularly in the ability of men to think
and create. The training, development and
exploitation of human intelligence – these
are the real resources, and there are no
others.”

Servan-Schreiber

Chemical week Vol. 103 No. 8 P. 5 Aug.
24, 1968.